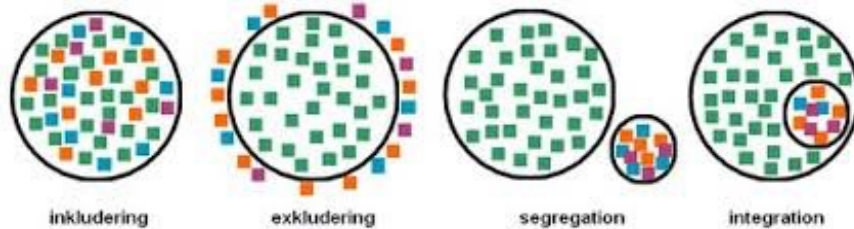

ILM-PLAN

Inkluderande lärmiljöer

Brunns skola
2017-2020

1. BAKGRUND

I januari 2017 gick Värmdö kommun med i IFOUS 3-åriga program, Inkluderande lärmiljöer i samarbete med Borås högskola. Arbetet startade med att varje skola fick göra en nulägesanalys (se bilaga) av arbetet med inkludering 2017. Vidare genomfördes flera enkätundersökningar med skolledningar och personal på skolorna.

Under året har det genomförts flera seminarier på olika platser i Sverige då inkluderingsfrågor har varit i fokus. Efter ledarseminariet i Borås för skolchefer, rektorer mfl utsåg varje skola en inkluderingsgrupp. På Brunns skola består gruppen av:

- * Ulrika Görtz-Wetterlund, rektor
- * Eva Norell, bitr.rektor
- * Marie Holm, bitr.rektor
- * Ing-Marie Malmstedt, specialpedagogisk lärare
- * Karin Seifors, speciallärare
- * Margret Erlandsdottir, förskollärare
- * Mats Kärrström, 1-9-lärare i idrott
- * Sara Rauge, F-7-lärare

Det systematiska arbetet med inkluderande lärmiljöer på Brunns skola startades upp på en arbetsplatsträff där all personal fick diskutera vad inkluderande lärmiljöer innebar för dem samt erfarenhetsdela goda exempel. Allt dokumenterades i Google Drive. Efter detta har skolans inkluderingsgrupp gjort upp en planering för hur arbetet sedan gått vidare. Se aktivitetsplan nedan.

2. Kort beskrivning av Brunns skola i Värmdö kommun

Brunns skola är en kommunal skola för barn och ungdomar från förskoleklass till och med år 9 med tillhörande fritidshem och fritidsklubb. Skolan ligger i Brunns centrum på Ingarö i Stockholms skärgård. Skolan har elva byggnader runt en stor skolgård. Skolan är organiserad i sex arbetslag som alla har marina namn. Vi har övervägande svenska elever och endast en handfull nyanlända elever från andra länder. Vår övergripande profil är friluftsliv. Vi arbetar för ett flexibelt lärande - en undervisning utifrån elevens individuella förutsättningar och för inkludering - ett arbetssätt där våra olikheter ses som en tillgång. Alla elever i år 4-9 har varsin dator, år F-3 har hög tillgång till iPads. De digitala hjälpmedlen används i mycket hög grad i undervisningen i samtliga ämnen. Antal inskrivna elever är ca 700, antal lärare 47, fritidspedagoger 17, elevresurser/socialpedagoger 19, annan personal 23.

Skolans uppdrag totalt sett är att tillmötesgå samtliga barn/elevers möjlighet till lärande och utveckling. Det innefattar samtliga delar vi arbetar med. Tjänstefördelning, behörigheter,

organisation av elevgrupper, fritidssamverkan, resurser, schema, systematisk kunskapsuppföljning, överlämningar, EHT:s arbete, förebyggande trygghetsarbete mm.

Vi arbetar medvetet med att:

- * forma fungerande elevgrupper,
- * schemalägga lagom långa pass i helklass med fritidssamverkan och i halvklass.
- * planera raster och tid för återhämtning med stimulerande rastverksamhet med hög personaltäthet.
- * följa upp eleverna genom systematisk kunskapsuppföljning
- * utvärdera verksamheten regelbundet.
- * vårt elevhälsoteam och vårt trygghetsteam är aktivt i den vardagliga verksamheten
- * ha goda relationer med elevernas vårdnadshavare.

Brunns skola har i dagsläget en särskild undervisningsgrupp, IL - inläsningsgruppen som består av sju till nio elever i år 6-9. Gruppen består av både pojkar och flickor som av olika anledningar behöver läsa in/ifatt skolämnena i en mindre miljö med fast struktur och hög personaltäthet. Målet är alltid att eleverna i gruppen ska kunna återgå till sin ordinarie klass.

3. Vad betyder begreppet inkluderande lärmiljöer för oss på Brunns skola

Inkludering på Brunns skola innebär att varje elev ska uppleva en meningsfull skolgång och känna tillhörighet i skolans alla verksamheter.

Vägen dit:

Det innebär att vi som ledare eftersträvar att bemöta varje undervisningstillfälle och lärande aktivitet utifrån:

- * **Ledare/grupp:** Som ledare eftersträvar vi gemensam värdegrund, positivt och lågaffektivt förhållningssätt, samsyn, bemötande och relationer, socialt klimat, trygghet och gemenskap.
- * **Stöd och utveckling:** Vi som ledare i våra lärande aktiviteter anpassar och eftersträvar tydlighet, struktur, metoder, flexibilitet i arbetssätt, extra anpassningar, särskilt stöd, kompensatoriska hjälpmedel, digitala resurser etc.

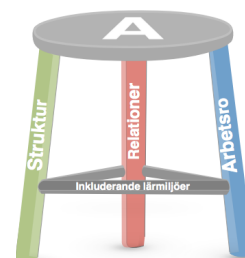
Skolans lärmiljö handlar om

- **Fysisk miljö**, såsom lokaler och utrymmen, möbler och inredning, ljud och ljus, synintryck, utemiljö etc.
- **Pedagogisk miljö**, såsom struktur, tydlighet, arbetssätt, metoder, flexibilitet, extra anpassningar, särskilt stöd, kompensatoriska hjälpmedel, digitala resurser etc.
- **Psykosocial miljö**, såsom värdegrund, samsyn, bemötande och relationer, socialt klimat, trygghet, gemenskap etc

4. MÅL

Samtliga elever på Brunns skola ska klara kunskapskraven i år 9 genom att känna tillhörighet, delaktighet och trygghet i skolan. Känslan av tillhörighet, delaktighet och trygghet skapar vi vuxna genom att anpassa lärmiljöerna efter elevernas olika behov. ILM-programmet inkluderas i skolans övriga årliga projekt. Nedan presenteras vår gemensamma Målbild för Brunns skola;

Målbild

Fokusområde

- Programmering
- Coaching
- Skolhund

Betyget A - som symboliseras av pallens sits, är ett övergripande mål på Brunns skola. Alla elever i vår skola ska ges förutsättningar att nå alla kunskapskraven. Vi skall ha höga förväntningar på eleverna och utgå ifrån att alla skall nå så långt de kan utifrån sina egna förutsättningar. Därför kommer vi även under detta läsår arbeta specifikt med tre bärande ben som fogas samman i ett inkluderande arbetssätt.

Relationer

Goda och tillitsfulla relationer mellan personal och elever är en förutsättning för att skapa god studiemiljö, trygga elever och goda studieresultat. Det handlar om att alla vi på skolan med tydlighet och värme ska sträva mot samma mål. Målet att våra elever ska lyckas nå så långt som möjligt. Goda relationer skapar vi genom vårt sätt att vara, att ha en tydlig och reflekterande bild av sig själv som vuxen och förstå hur det påverkar andra. Det handlar också om att förstå att andra människor inte alltid känner och fungerar som jag gör-mentalitering.

Vi ska arbeta med lågaffektivt bemötande.

Vi ska under året fortsätta att arbeta med våra relationer och vårt ledarskap i kollegial anda, Både personal och elever skall känna en ömsesidig tillit och respekt för varandra. Personal och elever skall känna sig delaktiga och känna glädje att vara på och tillhöra Brunns skola.

Vi ska under en treårsperiod arbeta med inkluderande lärmiljöer i samarbete med Borås högskola.

All personal kommer att få coaching som ett arbetsverktyg i vardagen.

Arbetsro

Vi behöver fortsätta att lägga stor tid på värdegrundsfrågorna och tydliggöra allt bra arbete som läggs ner med kamratstödjare, trygghetsteam och elevhälsoteam. Vi får inte göra avkall på hjärtat/värmen, blicken, mötet, samtalet till förmån för disciplin och regler. Men vi måste också fortsätta att träget få eleverna att förstå syftet och meningen med vår organisation, ordningsreglerna och vikten av att visa hänsyn och respekt till varandras likheter och olikheter. Detta kräver att vi försöker hitta en balans som kan vara svår att tillämpa i vardagen. Men tillsammans ska vi klara det i syfte att eleverna skall få en trygg skolgång, må bra och prestera ännu högre resultat. Därför ska alla arbetslag kontinuerligt:

Tydliggöra arbetet med kamratstödjarna, uppmärksamma och synliggöra deras arbete i veckobrev och på hemsidan, intranätet.

Använda likabehandlingsplanen och fokusera på värdegrund trygghet och arbetsro på klassernas mentorstider.

En gång i månaden utvärdera trygghet och arbetsro i klassen och på skolan med minst två utvalda frågor från kundenkäten på mentorstid där kamratstödjarna får ansvaret att genomföra och sammanställa resultaten.

Struktur

Alla elever måste veta vad som förväntas av dem och vad de ska kunna för att uppnå kunskapskraven. Det innebär att vi behöver ha en tydlig gemensam struktur för vårt arbete.

En progressionsöversikt där det framgår tydligt vilket centralt innehåll eleverna förväntas kunna under året ska finnas. Där ska även förmågorna formuleras i form av analys och reflektion. SchoolSoft ska användas för att tydliggöra progression och vad som behövs för att utvecklas mot högre mål/resultat. Vi ska formulera arbetslagsgemensamma mätbara mål, involvera eleverna i ett tidigt stadium och leda dem i förståelse att höga kunskaper och förmågor är mycket värdefullt. Vi har höga förväntningar på eleverna utan att pressa för hårt. Återigen är balans i våra signaler till eleverna ett nyckelord. För att tydliggöra att resultat har betydelse skall vi under året:

Satsa på att ämnesgrupperna ska färdigställa progressionsöversikterna samt gå igenom dem tydligt med eleverna regelbundet.

Tydligt och regelbundet arbeta med formativ bedömning och dokumentera det i SchoolSoft

Ta fram en gemensam lektionsplanering för ämnesundervisning och en gemensam struktur för fritidsverksamheten samt kommunicera dessa med elever och vårdnadshavare.

Fokusområden för kompetensutveckling

Som stöd för våra målområden arbetar vi med att öka kompetensen inom området inkluderande lärmiljöer. Det innebär bla att vi genomför en studiecirkel runt "Att vända en klass" för samlig personal. Studier runt lågaffektivt bemötande med Bo Heilskovs litteratur och föreläsningar som grund samt anpassningar och särskilt stöd med hjälp av Kenth Hedenwågs litteratur och föreläsning. Utöver detta stora område har vi några specifika satsningar, bla:

För att stärka vårt ledarskap i vardagen har vi utbildat skolcoacher som har i uppdrag att stödja skolans personal runt dagliga situationer

För att tidigt ligga i framkant ämnesmässigt satsar vi på att kompetensutveckla både personal och elever i programmering som införs som obligatorisk område inom MA/NO/Teknik from ht-18

Som en del av den inkluderande kompetenssatsningen har vi sedan läsåret också infört undervisning med social tjänstehund i syfte att öka elevernas sociala förmåga, men även för att öka läslust och motivation till ämnesarbete.

5. Organisation och uppdrag

Brunns ILM-grupp planerar och driver arbetet med inkluderande lärmiljöer på skolan. Gruppen är också representanter i kommungemensamma satsningar tillsammans med medlemmar i övriga skolors ILM-grupper. I övrigt deltar och bidrar gruppen på IFOUS-programmets gemensamma konferenser ca två gånger per termin och förmedlar informationen tillbaka till skolans personal.

ILM-gruppen träffas ca en gång per månad för gemensam planering.

6. Informations/kommunikationsstruktur

ILM-gruppen rapporterar i ledningsgruppen varje vecka samt ser till att ILM-processen fortgår och följs upp i arbetslagen.

Tid för information och gemensamt arbete runt ILM-programmet avsätts på varje APT.

Kollegialt erfarenhetsutbyte och arbete sker regelbundet på onsdagarnas konferens för lärare. Fredagar för fritidspersonal samt regelbundet på torsdagar vid handledning till resurspersonal.

Brunns skolas lokala utvecklingsplan för Inkluderande lärmiljöer (ILM), inom IFOUS 3-åriga program, *Inkluderande lärmiljöer*, 2017-20, i samarbete med Högskolans i Borås

7. Utvärdering och analys

I slutet av varje termin görs utvärderingar av arbetslagens nedbrutna mål med bla fokus på ILM-processen i ledningsgrupp och i arbetslagen.

8. Åtgärder på Brunn under året 2017

8.1 Resursteam införs

En organisatorisk förändring infördes ht-2017 för att öka känslan av tillhörighet och sammanhang. Elevassistenterna som var kopplade till enskilda elever togs bort och stödet till elevgrupperna stärktes istället upp med resursteam som tillsammans utvecklade planer för arbetslagens elever med särskilda behov. Resursteamerna fick definiera sårbara situationer och göra upp gemensamma handlingsplaner och rutiner för att förebygga oro och frustration. Vi införde även gemensam handledning av kurator och specialpedagogisk lärare för teamen. Utöver det har vi anlitat extern expertis (psykolog mm) för handledning vid behov.

8.2 Främjande och förebyggande elevhälsa

Elevhälsoteamet har gått den webbaserade utbildningen ”Att höja skolans elevhälsokompetens” via SPSM under läsåret 2016-17.

8.3 Konferensschemat anpassas

Vi beslutar att påbörja en läscirkel för samtlig pedagogisk personal för att skapa ett gemensamt språk och gemensamma tankar runt inkluderande lärmiljöer. Boken vi arbetar med heter ”Att vända en klass” av Steinberg och Sourander. Vi har avsatt tid till läsning av bestämda kapitel samt diskussioner i arbetslagen efter gemensamma frågeställningar. Diskussionerna har dokumenterats i en skolgemensam mapp på GoogleDrive.

8.4 Skolhund Moa

I syfte att stärka relation, trygghet och social kompetens har vi startat ett samarbete med Moa, vår terapi/skolhund. Åtgärden ”Att få arbeta med Moa” med sociala övningar samt vid både matematik och språkundervisning har vi satt in som en åtgärd från EHT. Det kan handla om att under en längre period arbeta med en grupp, eller individuellt arbete med en till tre elever.

8.5 Föreläsningar lågaffektivt bemötande

Under hösten har vi även avsatt konferenstid för inspelade föreläsningar med Bo Heilskov. Syftet är att stärka relationer mellan elever och personal genom att öka förståelsen för vikten att bemöta elever på ett lågaffektivt sätt.

8.6 Fritidshemssatsningen

Detta är ett utbildningsprogram som pågår läsåret 2017-18, i syfte att utveckla samtliga fritidshem i Värmdö kommun utifrån nationell läroplan för fritidshemmet. Utbildare är *Ignite research institute*, Ann Pihlgren m.fl.

9. Inkluderande lärmiljöer planering 2017 - 2020

Datum	Aktivitet	Ansvar
170314	Ledarseminarium Inkluderande lärmiljöer i Borås	IFOUS
170426 - 27	Utvecklingsseminarium Globen	IFOUS
170605	ILM-gruppen planerar på Blå Blom inför APT	Ulrika GW
Juni	APT-Vad innebär inkludering för dig	ILM-grupp
Augusti	APT - Goda exempel och hur går vi vidare	ILM-grupp
170824	Fritidssatsningen, kommungemensam	Marie H
170830	Start läscirkel	A-lagen
170906	Fritidssatsningen, kommungemensam	Marie H
170922	Fritidssatsningen, kommungemensam	Marie H
171004	Läscirkel	A-lagen
171009	ILM-gruppen planerar	Ulrika GW
171010	Kvällsmöte, skolledningen träffar resursteamet på Skäret	Ulrika GW
171011	Läscirkel	A-lagen
171018	Kommungemensam konferens ämne/inkluderande lärmiljöer på Brunns skola	Ulrika GW
171018	Kvällsmöte, skolledningen träffar resursteamet på Kobben	
171023	ILM-gruppen planerar	Ulrika GW
171024-25	Utvecklingsseminarium Globen	ILM-grupp
171025	Läscirkel	A-lagen
171107	Fritidssatsningen, kommungemensam	Marie H
171108	Kvällsmöte, skolledningen träffar resursteamet på Holmen	Ulrika GW
171030	Kommungemensam dag all per personal inkluderande lärmiljöer på Ösbyskolan	Rektorsgruppen
171115	Läscirkel	A-lagen
171116	Skolledarna i Värmdö kommun sammanställer underlag från 18 och 30 oktober på Brunns skola	Ulrika GW
171122	Konferens inkluderande lärmiljöer - skolhunden Moa	Torbjörn N
171129	Ledarseminarium inkluderande lärmiljöer ledarskap i Trelleborg	IFOUS

171129	Konferens föreläsning Heilskov, lågaffektivt bemötande	ILM-grupp
171206	Konferens afrofobi-vad är det - inkluderande lärmiljöer	Ledningsgruppen
171213	ILM-gruppen planerar	Ulrika GW
	Vårterminen 2018-planering	
Datum	Aktivitet	Ansvarig
180108	ILM-gruppen planerar	Ulrika GW
180110	Läscirkel	A-lagen
180115	Kommungemensam föreläsning för skolledare om särbegåvning	Viktoria Ekman
180117	Läscirkel	A-lagen
180207	Läscirkel	A-lagen
180207	ILM-gruppen planerar	Ulrika GW
180214	Läscirkel	A-lagen
180219	Fritidssatsningen, kommungemensam	Marie H
180307	ILM-gruppen planerar	Ulrika GW
180307	Skolgemensam APT-inkluderande lärmiljöer	ILM-grupp
180314	Kommungemensam konferens ämne/inkluderande lärmiljöer	Rektorsgruppen
180327	Fritidssatsningen, kommungemensam	Marie H
180328	Läscirkel	A-lagen
180409	ILM-gruppen planerar	Ulrika GW
180411-12	Utvecklingsseminarium Arlanda	IFOUS
180402	Läscirkel alt konferens ILM	ILM-grupp
180516	ILM-gruppen planerar	Ulrika GW
	Höstterminen 2018	
Datum	Aktivitet	Ansvarig

